

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	1
Delbranscher	2
Behov av arbetskraft	4
Kapacitetsutnyttjande	4

TABELLER

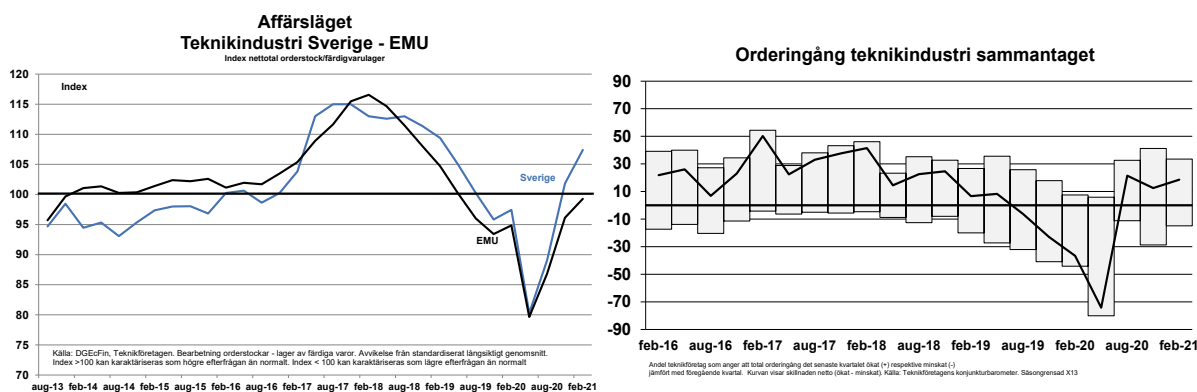
Orderingång.....	5
Behov av arbetskraft/ kapacitetsutnyttjande.....	6

Bra start på 2021

Affärsläget för teknikindustri i Sverige har förbättrats under årets första kvartal. Med ökad orderingång jämfört med sista kvartalet i fjol och en återhämtning som startade under tredje kvartalet 2020 har också kapacitetsutnyttjandet samt behovet av arbetskraft ökat. Industrin visar därmed en bra men måttlig start på 2021. Det är industrin med hjälp av leverantörer av avancerade tjänster som agerar draglok för närvarande för Sveriges virusdrabbade ekonomi. Det är viktigt att detta draglok kan fortsätta föra ekonomin framåt så att en ekonomisk kollaps likt den vi genomgick andra kvartalet i fjol kan undvikas.

Orderingången sammantaget fortsätter öka måttligt för teknikindustri. En hel del företag påverkas fortfarande av global virusutbredning med följderna att investeringsprojekt läggs på is. Därutöver påtar en del företag, såväl sluttillverkare som leverantörer, om logistik- och komponentstörningar som förhoppningsvis kan avta framöver. Flertalet företag rapporterar dock ett bättre affärsläge jämfört med sista kvartalet i fjol. Orderingången ökar i varierande grad för i stort sett samtliga delbranscher. För maskinindustrin ökar den i högre omfattning än föregående kvartal. I transportmedelsindustrin ökar den i stället i samma ringa omfattning som sista kvartalet i fjol. Leverantörer till fordonsindustrin rapporterar fortfarande en ökad orderingång men i dämpad omfattning. I metallvaruindustrin har efterfrågan förbättrats jämfört med sista kvartalet i fjol. Glädjande är också att det sammantagna utfallet för orderstocken på index 102,8 definitivt har lämnat krisnivån från fjolåret bakom sig. Ett likartat förlopp visar även teknikindustri i Euroområdet.

Teknikföretagens undersökning indikerar att produktionsnivån kommer att öka mellan första kvartalet i år och sista kvartalet 2020. Återhämtningen går ändå långsamt och produktionsnivån förväntas bara hamna på samma nivå som första kvartalet i fjol, givet att inte restriktioner eller störningar håller tillbaka en expansion.

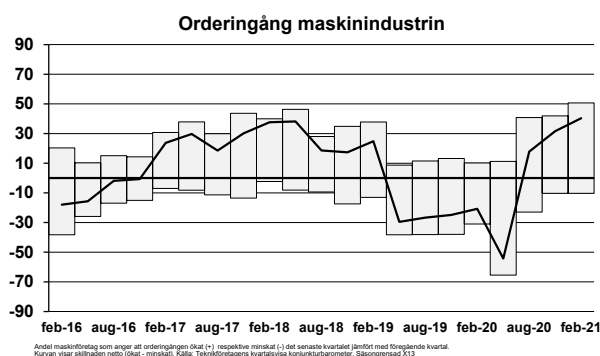

Maskinindustri

Affärsläget för maskinindustrin har förbättrats för tredje kvartalet i rad. Orderingsgången ökar främst och i hög omfattning för den största delbranschen maskiner för tillverkningsindustri, metall- och mineralutvinning samt anläggningssektorn. Dessutom har orderingsgången ökat i betydande grad för mekanisk kraft, pumpar, lager och hydraulik. (SNI281). Utfallet börjar här tangera de siffror vi såg under högkonjunkturen år 2018.

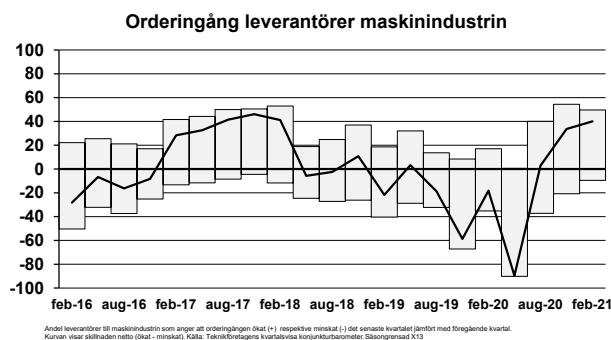
Order ökar även för lyft-godshantering, kyla, ventilation m.m. (SNI 282) men i mycket liten omfattning.

Index för storleken på orderstocken för maskinindustrin sammantaget har ökat. Utfallet detta kvartal på index 107 är därmed högre än normalindex 100. Rapporteringen av orderstockar är en återspeglning av högre internationell efterfrågan på maskinutrustning efter drygt två år av lägre efterfrågan än normalt.

Leverantörer maskinindustri

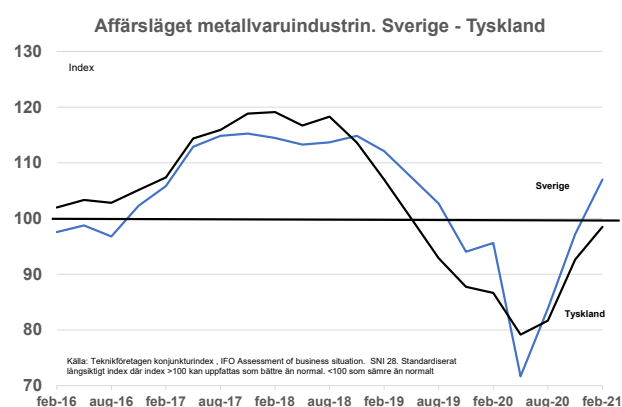
Efterfrågan för leverantörer till maskinindustrin har naturligtvis likt maskinindustrin sammantaget förbättrats jämfört med fjärde kvartalet i fjol. Orderingsgången från exportmarknaden ökar glädjande nog i den högsta omfattningen på nio år. Order från Sverige ökar dessvärre bara i begränsad omfattning. Index för ordersstocken har lämnat en låg nivå föregående kvartal och hamnade på 104 detta kvartal eller något högre än normalnivån index 100.

Metallvaruindustri

Orderingsgången under andra kvartalet i fjol minskade i den största omfattningen sedan mätningarna startade för 28 år sedan. Därefter har efterfrågan tilltagit successivt och rapporteringen av orderingsgången under första kvartalet i år är i paritet med högkonjunkturen 2018. Delbranschen specialiserad på omformning, yt- och värmebehandling med mera redovisar en tilltagande ökning i orderingsgång, främst från Sverige.

En förbättrad efterfrågan och ökad orderingsgång har inneburit att både index för orderstocken och index för sammantaget konjunkturläge nu överstiger normalindex 100 för första gången sedan tredje kvartalet 2019. Väl integrerad i internationella värdekedjor och att Europa är det enskilt största exportområdet gör att affärsläget följer motsvarande bransch i framför allt Tyskland.

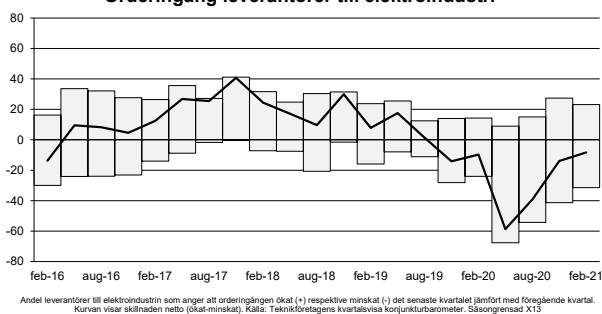
Elteknik/Instrument

Leverantörer till elteknisk industri rapporterar fortfarande en minskad orderingsgång om än i liten omfattning. De har ändå lämnat det dramatiska fallet i efterfrågan under första halvåret i fjol bakom sig.

Instrumentindustri och medicinteknik redovisar ett fortsatt mycket bra affärsläge. Med få undantag har inte internationella virusproblem haft någon större negativ inverkan på efterfrågan i denna delbransch. I stället har många tillverkare av medicinteknik tvärtom gynnats.

Affärsläget för tillverkare av elmaskiner och elapparatur visar små förändringar. Ordergången är generellt ständigt volatil och detta kvartal minskar den något efter en marginell ökning sista kvartalet i fjol. Bedömningen rörande orderstockens storlek är att den anses vara normal.

Ordergång leverantörer till elektroindustri

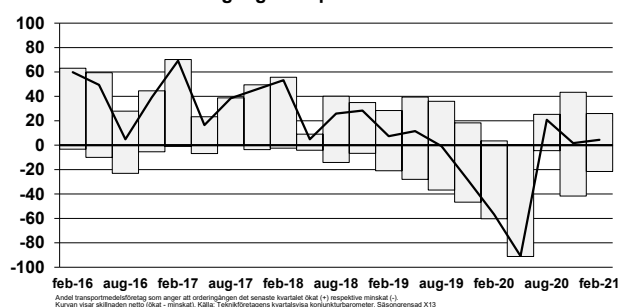

Transportmedelsindustri

Ordergången ökar i begränsad omfattning även under första kvartalet i år. Exportorder ökar något, medan order från Sverige nu minskar efter två kvartal av en begränsad ökning.

Trots detta är fler företag nöjda med storleken på orderstocken jämfört med föregående kvartal samtidigt som betydligt färre anser den som mindre än normalt.

Ordergång transportmedelsindustri

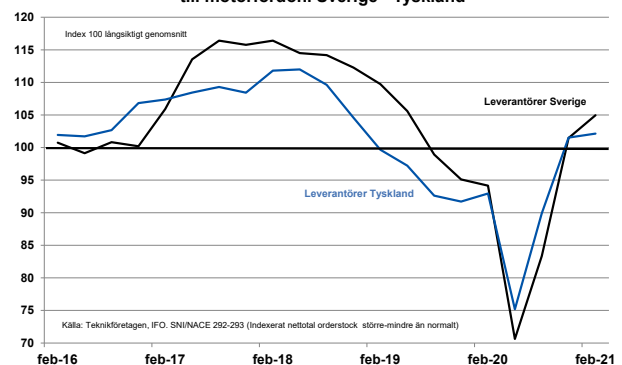

Leverantörer fordonsindustri

Återhämtningen för leverantörer till fordonsindustrin har fortsatt. Ordergången ökar förvisso, men inte i samma höga omfattning som sista kvartalet i fjol. Framför allt är det

efterfrågan från exportmarknaden som avtagit. Förklaringar till detta är bl.a. tillfälliga produktionsstörningar och en svagare efterfrågan än förväntat av bl.a. personbilar i främst Europa. Rapporteringen rörande orderstocken har förbättrats sedan föregående kvartal och självklart jämfört med krisnivåerna under andra och tredje kvartalet 2020. Ökad internationell efterfrågan återspeglas även i orderstocken för leverantörer i andra länder, framför allt i Tyskland, se bild nedan.

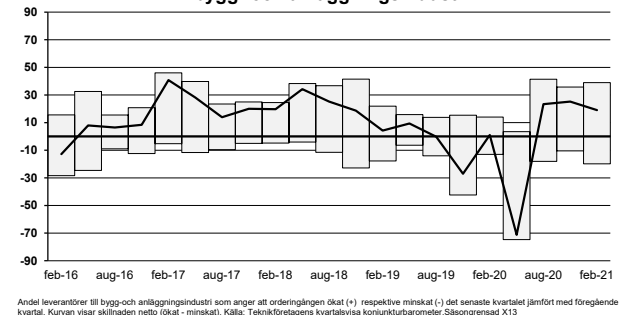
Orderstocken leverantörer till motorfordon. Sverige - Tyskland

Leverantörer byggindustri

Order från Sverige för leverantörer till byggindustri har inte heller ökat under första kvartalet utan minskar fortfarande något. Ser vi till byggnadstillstånd i Sverige har de minskat under loppet av fjolåret för bostäder, men tilltagit för andra byggnader. Det tar dock tid innan detta får effekt på faktiskt byggande. Att ordergången ändå ökar sammantaget beror på ökade exportorder och för tredje kvartalet i rad. Trots ökad ordergång har missnöjet med storleken på orderstocken ökat och sammantaget index för denna är nu något lägre än normalindex 100.

Ordergång leverantörer till bygg- och anläggningsindustri

Behov av arbetskraft

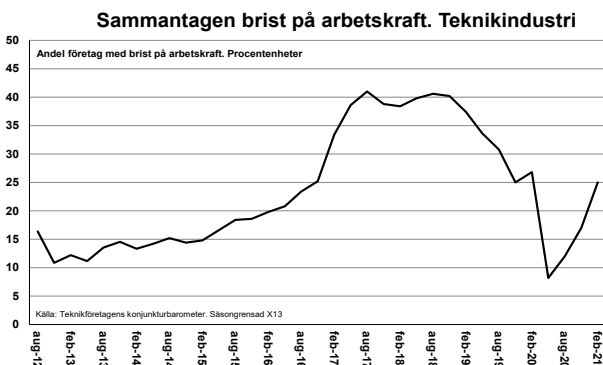
Efterfrågan på arbetskraft ökar för tredje kvartalet i rad efter en rekordlåg nivå under andra kvartalet i fjol. Under första kvartalet i år redovisar 25 procent av företagen i teknikindustri brist på yrkesarbetare jämfört med 17 procent föregående kvartal. Utfallet detta kvartal blev därmed högre än historiskt genomsnitt eller vart femte företag sett över en konjunkturcykel. Samtidigt är andelen fortsatt lägre än under högkonjunkturen 2018.

Det är främst metallvaruindustrin och tillverkare av elmaskiner/elapparatur som rapporterar ett ökat behov av yrkesarbetare. Även i maskin- och transportmedelsindustrin samt för leverantörer till maskinindustrin ökar behovet. Leverantörer till fordonsindustrin rapporterar dock en ringa ökning jämfört med föregående kvartal. Instrumentindustrin utgör ett undantag från det sammantagna utfallet och redovisar ett klart lägre behov, se tabell nedan.

Även behovet av ingenjörer ökar. Andelen företag som rapporterar brist på ingenjörer uppgår också till vart fjärde företag jämfört med 17 procent sista kvartalet i fjol. Kvartalets sammantagna utfall ligger därmed på det historiska genomsnittet eller vart fjärde företag.

Behovet ökar främst för leverantörer till fordonsindustrin samt för transportmedelsindustrin. Även i övriga delbranscher och grupper ökar behovet undantaget instrumentindustrin. Sammantaget är bristen på ingenjörer fortsatt lägre än under högkonjunkturen 2019 då drygt 40 procent rapporterade brist.

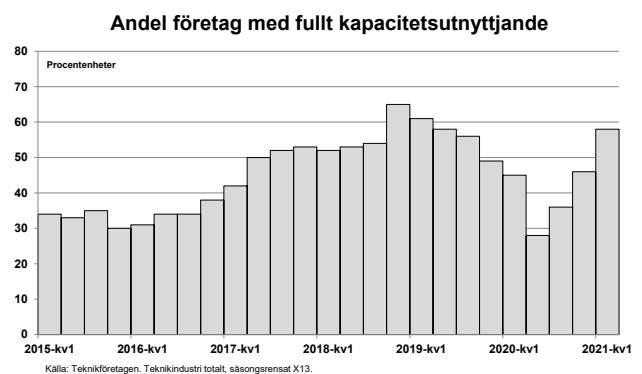
Behovet av övriga tjänstemän ökar också något från låga nivåer. Vart åttonde företag anser att det har brist på denna kategori.

Kapacitetsutnyttjande

Då affärsläget förbättrats alltsedan försommaren i fjol har andelen företag som rapporterar fullt utnyttjande av produktionskapaciteten gradvis ökat. Under första kvartalet i år redovisar 58 procent fullt utnyttjande mot 46 procent föregående kvartal. Utnyttjandet ökar genomgående, men mest för teknikföretagens leverantörsgupper.

Ökat utnyttjande är viktigt då kostnaderna för outnyttjat kapital är höga. Lönsamheten tenderar att öka vid stigande utnyttjandegrad och som följd därav ökar efterfrågan på kapitalutrustning.

Order- ingång	Säsongrensad X13	Sverige	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto
	Bransch	Andel av försäljning					Andel av försäljning				
	Metallvaruindustri										
nov-20			25	65	10	15		36	52	12	24
feb-21		<u>45%</u>	36	51	13	23	<u>55%</u>	62	20	18	44
	varav metallbearbetning	-					-				
nov-20			44	42	14	30		41	48	11	30
feb-21		<u>73%</u>	57	28	15	42	<u>27%</u>	40	50	10	30
	Maskinindustri										
nov-20			31	57	12	19		44	46	10	34
feb-21		<u>22%</u>	21	64	15	6	<u>78%</u>	59	32	9	50
	Leverantörer maskinindustri										
nov-20			40	38	22	18		64	16	20	44
feb-21		<u>55%</u>	37	53	10	27	<u>45%</u>	65	26	9	56
	Leverantörer elektroindustri										
nov-20			20	35	45	-25		38	26	36	2
feb-21		<u>57%</u>	21	48	31	-10	<u>43%</u>	26	42	32	-6
	Instrumentindustri										
nov-20			56	24	20	36		92	-7	15	77
feb-21		<u>8%</u>	14	66	20	-6	<u>92%</u>	85	10	5	80
	Transportmedel										
nov-20			39	35	26	13		44	12	44	0
feb-21		<u>15%</u>	20	44	36	-16	<u>85%</u>	27	54	19	8
	Leverantörer fordonsindustri										
nov-20			64	32	4	60		62	36	2	60
feb-21		<u>38%</u>	39	58	3	36	<u>62%</u>	25	67	8	17
	Lev. till bygg o anläggning										
nov-20			8	79	13	-5		52	39	9	43
feb-21		<u>43%</u>	11	68	21	-10	<u>57%</u>	60	21	19	41
	Teknikföretag totalt										
nov-20			33	44	23	10		43	27	30	13
feb-21		<u>21%</u>	24	54	22	2	<u>79%</u>	36	51	13	23
	<74 anställda										
nov-20			34	50	16	18		30	40	30	0
feb-21		<u>59%</u>	41	39	20	21	<u>41%</u>	30	43	27	3
	75-150 anställda										
nov-20			35	47	18	17		36	52	12	24
feb-21		<u>48%</u>	41	44	15	26	<u>52%</u>	51	35	14	37
	75-150 anställda										
nov-20			22	61	17	5		35	46	19	16
feb-21		<u>43%</u>	26	56	18	8	<u>57%</u>	38	44	18	20
	151-500 anställda										
nov-20			31	46	23	8		45	24	31	14
feb-21		<u>14%</u>	19	54	27	-8	<u>86%</u>	35	51	14	21

Andel företag. Säsongsrensad X13 procentenheter	Brist		Brist		Fullt	
	Yrkesarbetare		Tekniker Ingenjörer		kapacitetsutnyttjande	
	nvo-20	feb-21	nvo-20	feb-21	nvo-20	feb-21
Metallvaruindustri	22	33	15	20	37	58
Maskinindustri	17	25	18	25	37	58
Lev. Maskinindustri	24	33	11	18	36	57
Elmaskiner	8	21	13	20	52	59
Lev. Elektroindustri	14	21	25	28	32	54
Instrumentindustri	18	10	32	23	50	58
Transportmedel	14	23	12	23	48	58
Lev. Fordonsindustri	23	25	11	21	40	59
Teknikföretag tot.	17	25	17	25	46	58

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Mats Kinnwall, Chefekonom 08-782 08 46, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen